

KOMMISSORIUM

Dato: 4. december 2020

Kommissorium for opgaveudvalg om forebyggelse og sundhedsfremme

Baggrund og formål

Region Hovedstaden ønsker at finde nye veje til at inddrage borgerne i udviklingen af sundhedsvæsenet.

Derfor er der etableret en række opgaveudvalg, hvor politikerne, borgere og kommuner sammen skal finde løsninger på konkrete udfordringer i sundhedsvæsenet. Opgaveudvalgene skal bidrage med nye ideer til fremtidens velfærd i Region Hovedstaden, så det nære og sammenhængende sundhedsvæsen bliver omdrejningspunktet for bedre patientforløb.

Forebyggelse og sundhedsfremme

Opgaveudvalget om forebyggelse og sundhedsfremme skal have fokus på børn og unge, der lever med overvægt. Det er i tråd med regionens mål for Børnenes Region, der handler om at bidrage til børn og unges livskvalitet.

Et stort antal børn og unge lever med overvægt. Derfor er der behov for at finde nye løsninger på, hvordan regionen kan bidrage ind i det forebyggende arbejde, så børn og unge får et godt liv og undgår, at deres overvægt udvikler sig til svær overvægt. Opgaveudvalget vil forud for rekruttering af borgere få en titel, der er mere sigende for fokusområdet.

Der er med Budgetaftalen for 2021 sat politisk fokus på overvægt med henblik på at forebygge udvikling af svær overvægt blandt børn og unge og alle de sundhedsmæssige og sociale problemer, der følger deraf. Dette skal igangsættes ved, at der udarbejdes en handleplan, som også skal have fokus på voksne med svær overvægt. Den viden, som regionen har i forhold til patien-

ter, der er i vægtreducerende behandling, vil blive brugt i dette arbejde. Opgaveudvalgets arbejde vil kunne inddrages i arbejdet med handlingsplanen, fx i form af principper og ideer til, hvad regionens rolle kan være på området.

For at sætte mål for Børnenes Region afholdes bl.a. en rundbordssamtale i januar 2021 med hospitaler, kommuner, organisationer og eksperter, hvor overvægt blandt børn og unge også vil være et af temaerne.

Opgaveudvalget: Alle børn og unge har ret til et godt liv

Hvert ottende barn i indskolingen lever med overvægt eller svær overvægt. Det samme gælder for næsten hvert femte unge i udskolingen. Samtidig oplever børn og unge, der lever med overvægt, oftere at blive mobbet og have nedsat livsglæde. Mange faktorer har i et komplekst samspil betydning for, om børn udvikler overvægt. Det handler f.eks. om livsstil, sociale forhold og genetisk disponering. Der ses således en stor social skævhed i forekomsten af overvægt. Det har store konsekvenser for børn at leve med overvægt, bl.a. kan det at have et aktivt liv, et sportsliv, der ligner andre børn og unges liv være svært. Børn og unge, der lever med overvægt i barndommen, har større risiko for at være overvægtige senere i livet og for at udvikle kroniske sygdomme som f.eks. hjertekarsygdom og type 2-diabetes.

Ved at inddrage børn og unge, der lever med overvægt samt deres familier, vil regionen få et nyt perspektiv på, hvordan den kan være med til at udvikle sundhedsvæsenet og påtage sig en rolle på dette område samt bidrage til nogle mere varige løsninger i forhold til vægtreduktion. Opgaveudvalgets arbejde vil tage udgangspunkt i de personlige fortællinger fra deltagerne i udvalget.

Der vil være temaer og dilemmaer, der vil være gennemgående for drøftelserne ved møderne. Det vil f.eks. være *stigmatisering* og *mental trivsel*. Børn og unge, der lever med overvægt, får ikke nemmere ved at tabe sig, når de bliver mødt med fordomme og oplever udskamning. Det kan allerede i en tidlig alder medføre lavt selvværd, mobning, ensomhed og mistrivsel. Hvordan kan det samlede sundhedsvæsen tage et ansvar? Hvilken rolle skal f.eks. sundhedsplejersken, tandlægen, den praktiserende læge og hospitalerne spille? Kan hospitalet tage et større ansvar, hvis man konstaterer, at et barn er overvægtigt, selvom barnet er i ambulant forløb for anden sygdom?

Mange familier har viljen til at ændre livsstil af hensyn til barnet eller den unge, der lever med overvægt. Men mange mangler måske redskaberne til at kunne tage hånd om en livsstilsændring f.eks. i forhold til *kost* og *ernæring* og *fysisk aktivitet*. Hvordan kan vi sikre, at børn og unge, der lever med overvægt – samt deres familier – ikke føler, at de står alene med ansvaret, men at det er naturligt og nemt at hente hjælp? Hvordan kan regionen understøtte dette og bidrage med motivation og redskaber?

Et andet vigtigt tema vil være de *socialle fællesskaber*. At være en del af et socialt fællesskab er en forudsætning for at kunne trives og tilegne sig ny viden. Fritidsaktiviteter kan være en vej til nye venskaber og øget selvtillid, ligesom sport og bevægelse har en positiv effekt på både fysisk og mental trivsel. Men mange børn og unge, der lever med overvægt, går ikke til fysiske fritidsaktiviteter. Hvordan kan regionen understøtte, at bevægelse kan blive en naturlig del af hverdagen, og at der er tilbud til sjov fysisk aktivitet for børn og unge, der lever med overvægt?

Udvalgets opgaver

Udvalgets opgave er at foreslå principper for og ideer og evt. anbefalinger til, hvordan Region Hovedstaden i endnu højere grad kan understøtte den forebyggende og sundhedsfremmende indsats over for børn og unge, der lever med overvægt samt deres familier.

Udvalgets anbefalinger er rettet mod regionens opgaver på området, men kan også beskrive snitflader og samarbejdsmuligheder med andre myndigheder og aktører på området.

Sammensætning af udvalget

Udvalget sammensættes af:

- Tre medlemmer af regionsrådet i Region Hovedstaden (formand: Karin Friis Bach, næstformand: Susanne Due Kristensen; ekstra regionsrådsmedlem, afventer udpegning).
- To kommunalpolitikere udpeget af KKR fra kommuner omkring Nordsjællands Hospital (optageområde NORD) (Borgmester i Helsingør Kommune, Benedikte Kiær; Byrådsmedlem i Fredensborg Kommune, Bjørn Svensson)
- 12 borgere fra området omkring Nordsjællands Hospitals optageområde med følgende profil:
 - o To-tre unge, der lever med overvægt (15 – 18 år).
 - o En ung, der levede med overvægt i barndommen, men ikke længere gør det (15 – 18 år).
 - o To unge voksne, der levede med overvægt i barndommen eller teenageårene, og som enten ikke gør det længere eller stadig lever med det (18 – 25 år).
 - o En-to personer, der har patienterfaringer fra forløb i sundhedsvæsenet, der har været relateret til behandling af overvægt.
 - o Fire pårørende, familiemedlemmer til yngre børn og unge, der lever med overvægt.
 - o En ung voksen med risiko for at udvikle diabetes-2 (18 – 30 år)

- En person, der i sit fritidsliv er engageret i at skabe tilbud til børn og unge, der lever med overvægt

Arbejdsform

Udvalget tilrettelægger selv sin arbejdsform på det første møde. Opgaveudvalget skal arbejde inddragende og derigennem sikre, at de nødvendige kompetencer og relevante perspektiver indgår i principper og anbefalinger for, hvordan regionen kan arbejde med at styrke nærhed og sammenhæng på tværs.

Der skal sikres koordination og sammenhæng i politikudviklingen til udvalget om forebyggelse og sammenhæng.

Der kan inddrages yderligere interessenter og personer med særlig viden til møderne eller ved afholdelse af workshops, offentlige møder mv.

Udvalgets møder afholdes som udgangspunkt på Nordsjællands Hospital. Der kan aflægges besøg på andre hospitaler, institutioner mv.

Tidsplan

Udvalget nedsættes i en periode på maksimalt et halvt år. Udvalgets første møde afholdes i foråret 2021 og afsluttes inden sommeren 2021, hvor udvalget præsenterer sine anbefalinger på et fællesmøde med regionsrådet forud for, at opgaveudvalgets konklusioner forelægges på regionsrådet.

Udvalget om forebyggelse og sammenhæng får midtvejsstatus på arbejdet i opgaveudvalget.

Økonomi

Hvis udvalget kommer med forslag, der kræver finansiering, vil det skulle indgå i den almindelige budgetproces i regionen.